

Avrupa Parlamentosu (AP) seçimi için genel bir değerlendirme yapılabilmesi için biraz zaman geçmesi gerekiyor, sonuçlar kesinleşmedi ama genel eğilim ve bazı partilerin büyük çıkışları bellidir.

Fransa'daki sonucun şaşılacak yanı bulunmuyor. Ulusal Cephe (FN) ülkenin en büyük partisi olduğunu önceki değişik seçimlerde de ortaya koymuştu. Bu parti aldığı oy oranında politik kurumlarda temsil edilemiyorsa, bunun nedeni Fransa'daki iki turlu seçim sistemidir.

Almanya'da ise Yeşiller önceki AP seçiminde yüzde 9,8 olan oy oranlarını yüzde 20,5'e yükselterek ve SPD'yi geride bırakarak büyük çıkış yaptılar. Bu çıkış rastlantı değildir ve bu ülkede eyalet parlamentoları seçiminde ve genel seçimde de kendini göstermiştir ve göstermeyi de sürdürecektir.

Seçim öncesinde yapılan araştırmaya göre Almanya'daki seçmenler için en önemli konu, başka ülkelerdeki gibi göç değil, çevre kirlenmesidir. Almanya'da haftalardan beri "Gelecek İçin Cumalar" belirlemesi altında çevre sorunlarına dikkat çeken eylemler yapılıyor. Katılım yüksek, eylem sürekli ama hepsinden daha önemlisi katılanların büyük çoğunluğunu gençlerin oluşturmasıdır. Lise ve ortaokul öğrencileri göstericilerin büyük çoğunluğunu oluşturuyor. Bu eylem politik partiler ve değişik kuruluşlar tarafından da destekleniyor.

Yeşiller'in yükselmesinde bu eylemlerin rolü de bulunmakla birlikte 1968 sonrasındaki 50 yılın da dikkate alınması gerekir.

Almanya'da çevre sorununu ilk kez gündeme getiren ve 68 hareketinin sonuçlarından birisi olan Yeşiller toplumda önemli kültürel değişime neden oldular. Almanya'da kapitalizm "yeşil kapitalizm" oldu. Çevreye duyarlılık toplumun bilincinde önemli yer tutmaya başladı.

Bu bilinç değişiminin sonucu olarak Almanya –hem de Hıristiyan Demokratlar iktidarı altında-

nükleer enerjiden çıkış kararı aldı, yenilenebilir enerjilere yöneldiler.

Karar almak yetmez, yeni yönelimde verimli olmak gerekir. Nükleer santrallerin kademeli olarak kapatılması kararını verin, ardından da elektriğin dörtte üçünü nükleer santrallerden elde eden Fransa'dan elektrik ithal edin...

Böyle şey olmaz!

Tersi gerçekleşti. Almanya özellikle kış aylarında Fransa'ya elektrik ihraç ediyor.

Böylece nükleer enerjinin temiz ve ucuz olduğu inancı da ortadan kalkmış oluyor.

Üretim işin bir yönüdür, diğer yönü ise tüketimde tasarruftur. Ürettiğinizden çok tüketirseniz, ne yaparsanız boşuna olur. Fransa'da elektrik üretiminin özellikle kış aylarında yeterli olmamasında bu ülkede elektrikle ısınmanın yaygınlığının önemli rolü vardır.

Almanya'da sosyal demokratların düşmesi sürüyor. Hıristiyan Demokratlar da gerilemekle birlikte yine en büyük parti durumundadırlar. Aşırı sağcı AfD de yükselirken Sol Parti de biraz geriledi.

68'den Ne Kaldı kitabında Almanya'da dünyanın en büyük çevreci hareketi olacak Yeşiller yükselirken, sosyal demokratlar ve komünistlerin genellikle olumsuz ya da aldırılmaz tavır almalarını örnekleriyle anlatmıştım.

Almanya Komünist Partisi DKP'nin gençlik örgütü SDAJ'ın sonraki yıllarda alay konusu olacak bir afişi vardır: onlar güneşten söz ediyor, biz sınıf mücadelesinden.

Söz konusu olan enerji kaynağı olarak güneşe dikkat çeken Yeşiller'e karşı sınıf mücadelesinin

öne çıkarılmasıdır...

Tarihin gelişme kurallarını bildiğini iddia eden komünistler bu kadar kör olabiliyorlar...

Zamanın sosyalist ülkelerinde de çevre sorununa aldırılmazdı. Reel sosyalist ülkelerde büyük çevre sorunu bulunduğunu değişik yazılarda örneklerle açıkladım. Örneklerden bir tanesi Bulgaristan'dır. Bu ülkede hava kirliliği ölçüm raporları açıklanmazdı, gizliydi ama hava kirliliğinin derecesini anlamak için nefes almak yeterli oluyordu.

Kapitalizm daha fazla kazanç için çevre tahribatını umursamaz ama sosyalizmde böyle bir sorun yoktur, denilirdi, ama gerçekten böyle miydi acaba?

"Marx kısaca da olsa çevre sorununa değinmiştir" saptaması yapılıncaya sanki bir şey oluyor? Yılların pratiği olmasının yanı sıra Almanya gibi bilinç düzeyi yüksek sosyalistlerin bulunduğu bir ülkede de dünyanın en büyük çevre hareketine karşı ilgisiz kalınıyor hatta alay ediliyor. Yıllar sonra da alay edenler alay konusu oluyor...

Yeşiller ya da Yeşil Parti adı kullanılıncaya çevreci olunmuyor. Almanya'da Yeşiller göçmenlerle ilgili sorunları ilk kez gündeme taşıyan partidir. Başka bir deyişle dar anlamda çevrecilikle sınırlı kalmadılar. Zaman içinde başlangıçta teori ve eylemlerinde bulunan klasik sol belirlemelerden uzaklaştılar, artan oranda kapitalizmin partisi, ama kapitalizmi dönüştürebilen bir parti oldular.

Yükselişleri sürececek, öyle görünüyor...